

Mit jelent Önnek itt és most a magyar identitás tudata? Létezik-e tiszta formája? Feltör-e még valahonnan a maga tiszta forrása?

Ballai Attila

Nem érdem, de több mint állapot

Magyarnak lenni önmagában nem érdem, de állapotnál azért több. Történelmi és földrajzi okokból is felelősség, lehetőség, feladat, emelkedettebben fogalmazva, olykor küldetés is. 2019-ben ismét az.

Egyrészt szűkebb és tágabb külső környezetünk miatt. A dekadenciába fordult, önvédelmi reflexeit veszített Nyugat-Európa egykori értékeit, hagyományait egyre inkább Közép-Európa jeleníti meg, hordozza magában, de pragmatikusan nézve ennél is fontosabb, hogy ez a térség ismeri fel leginkább a földrész egészét fenyegető valós veszélyeket.

A Föld erőforrásai, energia- és vízkészlete, az előállítható táplálék mennyisége stb. nagyjából kétmilliárd ember európai szintű eltartására elegendő, miközben hét és fél milliárdnyian vagyunk. Ha antilopok lennének egy erdőben, 7500-an, és ott a táplálék 2000 antilopnak lenne elegendő, két végkimenetel volna elképzelhető: vagy mindegyik állat elpusztulna, vagy a legéletrevalóbb kétezzer egyed maradna életben. Napjaink Európáját elnézve egyik sem túl biztató perspektíva.

Ezért előre látva, preventíven kell felkészülni az így is, úgy is bekövetkező megpróbáltatások elhárítására, az európai életforma és az európai ember megmentésére. Magyarország erre egyedül nyilvánvalóan képtelen. A visegrádi országokkal szövetségben is az. Arra viszont képes, hogy erőteljesen képviselje és érvényre juttassa saját, egyúttal a normalitás álláspontját. A hivatalos nyugati fősodorról szemben az utca embere ezt mindenütt egyre inkább látja és felismeri, így hazánk és térségünk folyamatos felértékelődése zajlik.

Ma már teljességgel elképzelhetetlen az, ami még két-három évtizede is: ha Londonban, Párizsban, Madridban azt mondtam, magyar vagyok, az semmiféle reakciót nem váltott ki, élményt, ismeretet nem hívott elő. Most azonnali és karakteres visszajelzések következnek – igaz, mindkét előjellel.

Aki nem előítéletek alapján akar megismerni minket, hanem információkra építve alkot rólunk véleményt és ellátogat hozzánk, azt a mai Magyarország és különösen Budapest elbűvöli. Nem véletlen, hogy fővárosunkat a legvonzóbb európai turisztikai célponttá választották, és a világ legélhetőbb településeinek versenyében is folyamatosan előrébb rukkol, idén megelőzte a régió minden városa mellett többek között Párizst és Londont is. Magyarország biztonságos – napjainkban ez az egyik fő erénye –, vendégszerető, természeti és épített öröksége csodás ötvözet, kultúrája európai, gasztronómiája szinte páratlan.

A külföldi látogatók a csúcsidőszakokban mindezért árasztják el Budapestet, és aki egyszer itt jár, az csekély kivételtől eltekintve visszatér.

Nincs már gondolkodó lény a kontinensen, aki Budapestet Bukaresttel keverné, mint az ezredforduló előtt. Bármerre járok, ha elárulom, hogy Budapestről érkeztem, általában elismerő mosoly és sóhaj a válasz.

Közéltve szűkebb környezetünkhöz, ez a Kárpát-medencére is egyre inkább igaz. A szomszédainkéhoz hasonló, sőt szinte azonos történelmi gyökeket, a sorsközösség egyre többször felülírják a kölcsönös, vélt és valós sérelmeket. Feloldhatatlan görcsök ettől persze még léteznek, itt is, ott is. Trianon örök méltánytalanságként él sokunkban, és az első világháborút lezáró békediktátum századik évfordulójának küszöbén ez különleges, kettős feladatot ró ránk. Úgy kell az elcsatolt területeken élő honfitársainkkal erősíteni, táplálni az összetartozás érzését, hogy eközben a szomszédos többségi nemzetekkel is megmaradjon a normális együttélés esélye. Hiszen folyamatosan azt üzenjük nekik, jó és hasznos velünk együttműködni.

Az exponenciális informatikai fejlődés egyszerre szűkíti és tágítja világunkat, és ez kifejezetten kedvez nekünk. Az erdélyi, kárpátaljai, délvidéki, felvidéki és anyaországi fiatalok ugyanis sokkal könnyebben létesíthetnek kapcsolatot egymással, és azt napi, „percnyi” rendszerességgel ápolhatják. Nemcsak tudomást szereztünk, de folyamatosan tudunk is egymásról, az ünnepeinkről, a hétköznapijainkról is.

Vallom, hogy a harmadik évezredben a nemzetegyesítésnek, a „Haza a magasban” eszméje megvalósításának egyik leghatékonyabb és legtisztább eszköze a sport. Ezt azért bocsájtom előre, mert néhányan komoly terveket dédelgetünk: 2021-ben szeretnénk először megrendezni, majd rendszeressé tenni a Magyar Játékokat. Adódna, hogy a Brit Nemzetközösségi Játékok példájára, de nem egészen úgy; nekünk soha nem volt gyarmatbirodalmunk, viszont, ahogyan kesernyésen megjegyezhetjük, Trianon óta magunkkal lettünk szomszédosak. A Magyar Játékoknak csak az alapja, az apropója lenne a sport, de valójában kulturális, népművészeti, lelki megalapozottságú fesztivált tervezgetünk.

Végigéltem, Beregszásztól Dunaszerdahelyig végig is kísértem a Kárpát-medencei Összmagyar Nemzeti Diák bajnokság első másfél évtizedét, és eközben nem egy helyi értékű csodát, kosztümös, romantikus filmbe illő jelenetet rögzítettem. Olyat, amire a pesti magyar srác azt mondaná, ilyen nincs. Pedig volt és van. Például a székelyudvarhelyi fiúk, az első futballtorna bajnokainak ünneplése: letérdeltek a régi Üllői úti stadion kezdőkörében, az egyik kezüket a szívükre, a másikat a társuk vállára tették, és elénekelték a székely himnuszt. De a kárpátaljai, délvidéki kölykök is úgy küzdöttek a regionális selejtezőkön, mintha az életük múlna rajta, hogy eljutnak-e a budapesti döntőbe.

Másrészt nem a mindenáron való, riválist lezúzó győzni akarás jellemzi az ilyen „több is, kevesebb is, mint sport” típusú találkozókot. A Kárpát-medencei bajnokság szlogenje, Kú Lajos találmánya úgy szól: „Senki ellen, mindenkiért!”, én a majdani Magyar Játékok jelmondatának az „Erőnket nem összemérjük, hanem összeadjuk” üzenetet javasoltam.

Ez egyébként szerintem az alapja lehetne a visegrádi, és akár a páneurópai együttélésnek is.